

LEGE
privind societățile de microfinanțare

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

CAPITOLUL I
Dispoziții generale

Art.1. - Prezenta lege are ca scop crearea cadrului necesar organizării, funcționării și dezvoltării societăților de microfinanțare.

Art. 2. - În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos semnifică după cum urmează:

a) *societate de microfinanțare* - persoana juridică constituită cu scopul de a acorda microcredite și care nu poate desfășura activități de atragere de depozite sau alte fonduri rambursabile de la public, în sensul Legii nr. 58/1998 privind activitatea bancară, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

b) *microcredit* – împrumut acordat la cererea solicitanților - persoane fizice sau juridice - în lei, în echivalentul de până la 25.000 EURO, cu o perioadă de rambursare de maximum 60 de luni, destinat dezvoltării unor proiecte, activități sau afaceri, susținerii proiectelor de dezvoltare comunitară sau economică, a inițiativelor comunităților locale și a programelor sociale în scopul îmbunătățirii standardului de viață al comunităților locale;

c) *solicitant* – persoană fizică sau persoană juridică care prezintă unei societati de microfinanțare o cerere însoțită de o propunere fundamentată pentru inițierea și dezvoltarea unei activități aducatoare de venit;

d) *beneficiar* – persoană fizică sau persoană juridică căreia societatea de microfinanțare i-a acordat un microcredit în condițiile prezentei legi;

e) *activități de microfinanțare* - acordarea de microcredite către beneficiari, potrivit termenilor și condițiilor negociate cu solicitanții, din fonduri proprii, împrumutate sau atrase de la instituții financiare ori organizații donatoare sau din resurse financiare publice, potrivit reglementarilor în vigoare.

CAPITOLUL II

Înființarea societăților de microfinanțare

Art.3. - Societățile de microfinanțare sunt societăți comerciale care se constituie și funcționează ca societăți pe acțiuni potrivit dispozițiilor prezentei legi și, în măsura compatibilității cu acestea, conform regimului stabilit de Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art.4. - (1) Obiectul principal de activitate al societăților de microfinanțare constă, exclusiv, în acordarea de microcredite din fonduri proprii, împrumutate sau atrase de la instituții financiare ori organizații donatoare sau din resurse financiare publice.

(2) Societățile de microfinanțare pot avea ca obiect secundar de activitate acordarea de servicii pentru dezvoltarea economică a beneficiarilor de microcredite, incluzând servicii de consultanță, informare, educare și instruire de specialitate.

(3) În vederea realizării activităților prevăzute la alin.(1) și (2), o societate de microfinanțare poate desfășura următoarele operațiuni:

a) să împrumute sau să atragă fonduri, rambursabile sau nerambursabile, de la entități rezidente sau nerezidente;

b) să accepte în garanție depozite constituite de către beneficiari, cu condiția ca sumele constituite garanție să fie depozitate într-o instituție de credit - persoană juridică română sau la sucursalele din România ale instituțiilor de credit străine autorizate de către Banca Națională a României;

c) să încheie acte juridice având ca obiect bunurile imobile și mobile dobândite în urma executării voluntare sau silite a garanțiilor constituite la acordarea microcreditului;

d) să administreze fonduri publice acordate drept fonduri pentru microcredite de către agențiile guvernamentale.

(4) Societățile de microfinanțare vor putea realiza activitatea prevăzută la alin. (3) lit. d) cu respectarea condițiilor prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 40/2000 privind acreditarea agențiilor de credit în vederea administrării fondurilor pentru acordarea de microcredite, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.376/2002, cu modificările ulterioare.

(5) Contractarea de împrumuturi și acceptarea de depozite în garanție potrivit alin. (3) lit. a) și b) nu constituie activități de acceptare de depozite și nu necesită autorizarea Băncii Naționale a României în înțelesul Legii nr. 58/1998, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(6) În situațiile în care beneficiarul microcreditului nu respectă contractul de microcredit societatea de microfinanțare poate dobândi sumele constituite depozit în garanție potrivit alin. (3) lit. b) ca urmare a executării voluntare sau silite, putând folosi sumele respective pentru acordarea de microcredite.

(7) O societate de microfinanțare va desfășura exclusiv activitățile menționate în prezentul articol și nu va putea acorda credite ipotecare, conform Legii nr. 190/1999 privind creditul ipotecar pentru investiții imobiliare, cu modificările ulterioare, sau credite de consum, în sensul Legii nr. 58/1998, republicată, cu modificările și completările ulterioare și al reglementărilor Băncii Naționale a României privind creditul ipotecar și creditul de consum.

Art. 5. - Capitalul social minim al societăților de microfinanțare este echivalentul în lei al sumei de 200.000 EURO fiind vărsat integral în formă bănească la momentul subscrierii.

Art.6. - (1) Denumirea unei societăți de microfinanțare va include sintagma „*societate de microfinanțare*” sau abrevierea acesteia. Termenul de microfinanțare poate fi folosit în denumire, antet, acte emise, reclame sau publicitate numai de către societățile de microfinanțare.

(2) O societate de microfinanțare nu poate folosi în denumire, antet sau acte emise cuvintele „*bancă*”, „*național*”, „*stat*”, „*român*” sau orice derivate ale acestora sau orice alte cuvinte care ar induce publicul în eroare cu privire la statutul sau activitățile și operațiunile societății de microfinanțare.

(3) Entitățile care nu intră sub incidența prezentei legi nu pot folosi în denumire, antet, sau acte emise sintagma „*societate de microfinanțare*” sau orice derivat al acesteia care ar induce publicul în eroare cu privire la desfășurarea de activități de microfinanțare în baza prezentei legi.

CAPITOLUL III

Funcționarea societăților de microfinanțare

Art.7. - (1) În vederea desfășurării activității societatea de microfinanțare are obligația de a elabora norme interne de creditare, astfel încât să se asigure confidențialitatea datelor și informațiilor furnizate de beneficiari și desfășurarea activității de microfinanțare în conformitate cu regulile unei practici solide și prudente.

(2) Societatea de microfinanțare are obligația să organizeze proceduri de control intern adecvate pentru a asigura desfășurarea activității în conformitate cu cerințele prezentei legi și normelor sale interne.

Art.8. - Fiecare societate de microfinanțare angajează în condițiile legii un auditor financiar independent care:

a) întocmește un raport anual cu privire la situațiile financiare ale societății de microfinanțare, care să reflecte poziția financiară a societății de microfinanțare, performanțele financiare și fluxurile de trezorerie;

b) analizează procedurile controlului intern și, dacă este cazul, face recomandări societății de microfinanțare pentru remedierea acestora;

c) acordă societății de microfinanțare asistență financiar-contabilă, cu respectarea reglementărilor specifice și a principiului independenței, în conformitate cu legislația în vigoare;

d) auditează normele interne de creditare și întocmește un raport cu privire la acestea;

e) desfășoară orice alte activități prevăzute de legislația în vigoare privind activitatea de audit financiar.

Art.9. - Societatea de microfinanțare păstrează confidențialitatea tuturor operațiunilor pe care le desfășoară, inclusiv cu privire la identitatea și informațiile puse la dispoziție de beneficiari, cu excepția prevederilor art. 16.

Art.10. - În cauzele penale, la solicitarea scrisă a procurorului sau a instanței judecătorești ori, după caz, a organelor de cercetare penală, cu autorizarea procurorului, societățile de microfinanțare vor furniza informații de natura secretului profesional.

Art.11. - (1) Orice persoană implicată în activitatea societății de microfinanțare este obligată să păstreze confidențialitatea și secretul profesional.

(2) Personalul societății de microfinanțare nu poate utiliza în folos personal sau al unui terț informațiile pe care le deține sau de care a luat cunoștință în orice mod.

(3) Personalul unei societăți de microfinanțare nu are dreptul de a folosi sau de a dezvălui, nici în timpul activității, nici după încetarea acesteia, informații sau date care, devenite publice, ar dăuna intereselor ori prestigiului societății de microfinanțare sau vreunui client al acesteia.

(4) Prevederile alin. (1)-(3) sunt aplicabile și persoanelor care obțin informații de natura celor prevăzute la alin.(3) din rapoartele ori documentele de orice fel ale societății de microfinanțare.

(5) Încălcarea prevederilor prezentului articol poate fi sesizată de către persoanele îndreptățite în condițiile legii.

Art.12. - Activitatea de microfinanțare se derulează exclusiv prin conturi deschise de societățile de microfinanțare la instituții de credit - persoane juridice române precum și la sucursalele din România ale instituțiilor de credit străine autorizate de către Banca Națională a României să funcționeze pe teritoriul României.

Art.13. - (1) În mod individual sau în cadrul asociațiilor profesionale, societățile de microfinanțare își pot constitui un corp propriu de executori, a cărui activitate va fi strict legată de punerea în executare a titlurilor executorii aparținând societăților de microfinanțare.

(2) Statutul corpului executorilor proprii ai societăților de microfinanțare se reglementează prin ordin al ministrului justiției.

Art.14. - Societățile de microfinanțare sunt obligate să prevadă în normele interne reguli cu privire la profilul beneficiarului, criteriile acordării creditului, expunerea față de un beneficiar și expunerea agregată pentru fondurile proprii, în conformitate cu contractele de finanțare pentru fondurile atrase.

Art.15. - Societățile de microfinanțare sunt obligate să raporteze anual Băncii Naționale a României structura portofoliului de microcredite, exclusiv în scop statistic.

Art.16. - Societățile de microfinanțare vor furniza informații referitoare la riscul bancar și/sau creditele acordate, Centralei Riscurilor Bancare, Biroului de Credit sau altor agenții de credit, în conformitate cu reglementările legale în vigoare.

CAPITOLUL IV

Contractul de microcredit și protecția beneficiarilor

Art.17. - Principiile care stau la baza acordării de microcredite către beneficiari sunt:

- a) fundamentarea inițierii sau dezvoltării unor proiecte, activități sau afaceri, inclusiv a proiectelor de dezvoltare comunitară sau economică, a inițiativelor comunităților locale și a programelor sociale;
- b) asigurarea transparenței operațiunilor de microfinanțare și a tratamentului egal al beneficiarilor prin punerea la dispoziția celor interesați a tuturor informațiilor referitoare la termenii și condițiile microfinanțării și prin aplicarea în mod nediscriminatoriu a criteriilor de selecție a solicitanților de microcredite;
- c) interzicerea condiționării acordării microcreditului de acceptarea de către beneficiar a unor servicii ce nu au legătură cu microcreditul;
- d) efectuarea activităților de publicitate și reclamă cu respectarea principiilor liberei concurențe și a intereselor economice ale beneficiarilor.

Art.18. - (1) Societățile de microfinanțare sunt obligate să primească cererea solicitanților pentru acordarea de microcredite și să formuleze un răspuns în termen de 30 de zile de la data înregistrării acesteia.

(2) Societatea de microfinanțare va acorda microcredite în limita fondurilor disponibile în funcție de ordinea depunerii cererilor de microfinanțare.

Art.19. - (1) Societatea de microfinanțare va prezenta solicitanților de microcredite, anterior semnării contractului de microcredit, toate condițiile acestuia.

(2) Contractul de microcredit trebuie să cuprindă cel puțin dispoziții referitoare la:

- a) dobândă;
- b) dobânzile penalizatoare;
- c) comisioanele și tarifele aplicabile;
- d) costul serviciilor conexe oferite de societatea de microfinanțare;
- e) modul de plată al împrumutului;
- f) garanțiile reale și/sau personale;
- g) destinația și modul de utilizare a creditului;
- h) clauza de confidențialitate;
- i) răspunderea părților pentru încălcarea contractului de microcredit;
- j) toate celelalte costuri care cad în sarcina beneficiarilor de credite.

(3) Beneficiarii au dreptul de a rambursa anticipat microcreditul primit. Condițiile cu privire la rambursarea anticipată a creditului trebuie prevăzute în contractul de microcredit printr-o clauză distinctă.

(4) Contractele de microcredit precum și garanțiile reale și personale, constituite în scopul garantării microcreditului, constituie titlu executoriu.

Art.20. - Este interzisă condiționarea acordării microcreditelor de:

- a) cumpărarea sau vânzarea acțiunilor societății de microfinanțare, indiferent sub ce formă;
- b) acceptarea de către beneficiar a altor servicii care nu au legătură cu microcreditul;

c) gajarea acțiunilor sau părților sociale ale beneficiarului în vederea garantării datoriilor societății de microfinanțare.

CAPITOLUL V

Prevederi contabile si fiscale

Art.21. - Societățile de microfinanțare vor organiza și vor conduce contabilitatea proprie aplicând în mod corespunzător prevederile Legii contabilității nr.82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Standardele Internaționale de Contabilitate.

Art. 22. - Societățile de microfinanțare pot constitui, regulariza și utiliza provizioane specifice de risc de credit, cărora le sunt aplicabile reglementările legale în vigoare.

CAPITOLUL VI

Asocierea societăților de microfinanțare

Art.23. - (1) Societățile de microfinanțare se pot constitui în asociații profesionale care să le reprezinte interesele colective, precum și interesele beneficiarilor de microcredite față de autoritățile publice, să analizeze probleme de interes comun în domeniul microfinanțării, să promoveze cooperarea, să informeze membrii asociației și publicul în legătura cu operațiunile și activitățile de microfinanțare și să organizeze servicii de interes comun, în condițiile legii.

(2) Societățile de microfinanțare pot adera la asociații internaționale de profil, cu respectarea obligațiilor ce decurg din actele constitutive.

(3) Asociațiile profesionale prevăzute la alin.(1) au obligația de a monitoriza performanțele societății de microfinanțare precum și de a calcula și publica indicatorii de performanță cu o frecvență cel puțin anuală.

CAPITOLUL VII

Dispoziții tranzitorii si finale

Art.24. - Organizațiile care la data intrării în vigoare a prezentei legi desfășoară activități de microfinanțare vor lua măsuri de conformare cu cerințele acesteia, după cum urmează:

a) asigurarea nivelului capitalului social minim al societății de microfinanțare în termen de 2 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi;

b) asigurarea formei juridice, denumirii și auditului financiar al societății de microfinanțare în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi;

c) aplicarea celorlalte prevederi din prezenta lege de la data intrării în vigoare a acesteia.